

Regionstyrelsen

Granskning av FoUU-projekt

På vårt uppdrag har revisionskontoret genomfört en granskning av projektverksamheten som bedrivs inom avdelningen för Forskning, utbildning och utveckling (FoUU).

Granskningens samlade bedömning är att regionstyrelsen inte har säkerställt att det finns ändamålsenliga regler och rutiner för projektverksamheten inom FoUU. Det har bl.a. saknats dokumenterade rutiner för arbetet vilket innebär att verksamheten i hög grad är beroende av nyckelpersoner och därmed är sårbar. Det har också framkommit att det råder oklarheter avseende beslutsfattande om att medverka i projekt, ett beslut vi bedömer ska betraktas som ett nämndbeslut med möjlighet att delegera. Vi bedömer utifrån vår granskning av ett urval av verifikationer att den ekonomiska redovisningen av projekten är rättvisande. Då granskningen endast omfattar ett urval kan vi inte uttala oss om redovisningen av projekt totalt sett är rättvisande.

Utifrån genomförd granskning rekommenderar vi regionstyrelsen att:

- säkerställa att beslutsprocessen avseende medverkan i forsknings-, innovations- och utvecklingsprojekt tydliggörs och att beslutsmandat regleras i regionstyrelsens delegationsbestämmelser.
- säkerställa att det finns fastställda administrativa rutiner för externt finansierade projekt som kan tillämpas av samtliga berörda verksamheter.
- se över rutiner för att säkerställa att regler för diarieföring följs.
- säkerställa att det fastställs rutiner för uppföljning och utvärdering av genomförda projekt.
- överväga att i högre utsträckning inhämta information om pågående och avslutade projekt för att stärka den interna kontrollen.

Vi emotser senast den 27 mars 2021 en redovisning av vilka åtgärder som nämndens namn vidtagit eller avser vidta med anledning av granskningsresultatet.

För Region Jämtland Härjedalens revisorer

.....
Viveca Asproth
Ordförande

.....
Gustaf Onilsgård
Revisor

Bilaga

Revisionsrapport – Granskning av projektredovisning
Rapportsammandrag - Granskning av projektredovisning

Kopia till

Regiondirektören
FoU-direktören

REGION
JÄMTLAND
HÄRJEDALEN

REVISIONSRAPPORT
GRANSKNING AV
Projektredovisning

Revisionskontoret
Therese Norrbelius,
Certifierad kommunal revisor
Diarienummer: REV/37/2020

Innehållsförteckning

1	SAMMANFATTNING	3
2	INLEDNING/BAKGRUND	3
3	SYFTE, REVISIONSFRÅGA OCH AVGRÄNSNING	4
4	REVISIONSKRITERIER.....	5
5	ANSVARIG STYRELSE/NÄMND.....	5
6	METOD	5
7	RESULTAT AV GRANSKNINGEN	6
7.1	ORGANISATION	6
7.2	STYRNING AV PROJEKT	7
7.3	UNDERLAG VID BESLUT AV PROJEKT	8
7.4	RUTINER FÖR UPPFÖLJNING	9
7.5	REDOVISNING AV PROJEKT	11
7.6	SAMLAD BEDÖMNING OCH REKOMMENDATIONER	12
7.6.1	Svar på revisionsfrågorna.....	13
8	KVALITETSSÄKRING	13
9	UNDERTECKNANDE.....	13

1 SAMMANFATTNING

Inom Region Jämtland Härjedalen bedrivs många projekt inom både regionstyrelsens och regionala utvecklingsnämndens ansvarsområden. Risker med projektverksamhet kan vara att den är komplex, omfattande och årligen omsätter stora summor pengar. Bristande styrning och uppföljning kan innebära att styrelse och nämnder inte har en god intern kontroll av projektverksamheten. Bristar i projektredovisningen kan innebära risk för att regionens räkenskaper inte är rättvisande.

Granskningens syfte har varit att svara på om regionstyrelsen har säkerställt att det finns ändamålsenliga regler och rutiner för hantering av projektmedel och att dessa följs. Nedan sammanfattas rapportens väsentligaste iakttagelser:

Det har saknats dokumenterade rutiner för arbetet vilket innebär att projektverksamheten i hög grad är beroende av nyckelpersoner och därmed är sårbar. En rutin för handläggning av projekt har tagits fram, men den omfattar inte hela processen. Ett sätt att minska sårbarheten, stärka organisationen och att vid behov nyttja befintliga kompetenser kan vara att se över om det finns möjlighet att tillämpa samma rutiner för samtliga av regionens externt finansierade projekt.

Beslut om att medverka i forsknings-, innovations- och utvecklingsprojekt har inte delegerats. Det fattas inga formella beslut som protokollförs om att ett projekt ska genomföras. Enligt intervjuade är det regiondirektören, i egenskap av firmatecknare, som ska underteckna överenskommelserna/projektansökningarna. Vi anser att beslut om medverkan i projekt ska betraktas som beslut som ett delegationsbeslut.

Regionstyrelsen bör se till att rutinerna för uppföljning och rapportering av projekten utvecklas för att stärka den interna kontrollen. Vi anser också att resultaten av genomförda projekt bör rapporteras till regionstyrelsen.

I granskningen har stickprov av verifikationer granskats för att verifiera att intäkter och kostnader är korrekt redovisade och att bifogade underlag innehåller tillräcklig information. Vi bedömer utifrån vår granskning av verifikationer att den ekonomiska redovisningen av projekten är rättvisande. Då granskningen endast omfattar ett urval kan vi inte uttala oss om redovisningen av projekt totalt sett är rättvisande.

Granskningens samlade bedömning är att regionstyrelsen inte fullt ut har säkerställt att det finns ändamålsenliga regler och rutiner för projektverksamheten inom FoUU.

Vi rekommenderar regionstyrelsen att:

- *säkerställa att beslutsprocessen avseende medverkan i forsknings-, innovations- och utvecklingsprojekt tydliggörs och att beslutsmandat regleras i regionstyrelsens delegationsbestämmelser.*
- *säkerställa att det finns fastställda administrativa rutiner för externt finansierade projekt som kan tillämpas av samtliga berörda verksamheter.*
- *se över rutiner för att säkerställa att regler för diarieföring följs.*
- *säkerställa att det fastställs rutiner för uppföljning och utvärdering av genomförda projekt.*
- *överväga att i högre utsträckning inhämta information om pågående och avslutade projekt för att stärka den interna kontrollen.*

2 INLEDNING/BAKGRUND

Inom Region Jämtland Härjedalen bedrivs många projekt inom både regionstyrelsens och regionala utvecklingsnämndens ansvarsområden. Projektverksamhet kan vara komplex, omfattande och omsätter årligen stora summor pengar. Finansiering av projekt kan ske genom EU-medel, statliga bidrag, övriga bidrag samt av regionen själv.

Revisorerna har vid tidigare granskning av projektverksamheten som bedrivs inom regional utveckling noterat brister avseende styrning och uppföljning av projekt. Brister har även identifierats vid granskning av specifikationer i samband med bokslut då det i underlagen saknats väsentlig information för att verifiera om projekten redovisats korrekt.

Bristande styrning och uppföljning kan innebära att styrelse och nämnder inte har en god intern kontroll av projektverksamheten. Brister i projektredovisningen kan innebära risk för att regionens räkenskaper inte är rättvisande.

Regionens revisorer har mot bakgrund av sin risk- och väsentlighetsanalys bedömt det angeläget att genomföra en granskning av projektredovisningen.

3 SYFTE, REVISIONSFRÅGA OCH AVGRÄNSNING

Syfte

Granskningens syfte har varit att svara på om regionstyrelsen har säkerställt att det finns ändamålsenliga regler och rutiner för hantering av projektmedel och att dessa följs.

Revisionsfrågor

Granskningen besvarar följande revisionsfrågor:

- Finns en tydlig organisation för redovisning och hantering av projekt där ansvar och roller är tydliga?
- Finns ändamålsenliga styrdokument för projektredovisning och följs dessa?
- Finns tydliga underlag vid beslut om projekt där syfte, mål, tidplan och finansiering framgår?
- Finns rutiner för uppföljning, avslut och återrapportering av projekt?
- Är redovisningen av projekt ändamålsenlig, dvs. är intäkter och kostnader korrekt redovisade och följer redovisningen en struktur som möjliggör uppföljning och analys?
- Efterlevs lagens krav avseende att verifikationer innehåller den information som krävs för att verifiera den ekonomiska händelsen?

Avgränsning

Granskningen har inriktats på projekt som varit aktiva under 2020 och bedrivs inom avdelningen för forskning, utbildning och utvecklings ansvarsområde. Den omfattar inte projekt som bedrivs internt eller de projekt som bedrivs av forskande professioner inom hälso- och sjukvården.

4 REVISIONSKRITERIER

Vår bedömning har i huvudsak utgått från:

- Kommunallagen (2017:725)
- Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning
- Rekommendationer från Rådet för Kommunal Redovisning
- Regionplan 2020
- Reglemente för regionstyrelsen
- Reglemente för FoU-råd
- Forsknings-, utvecklings-, och innovationspolicy

5 ANSVARIG STYRELSE/NÄMND

Granskningen avser regionstyrelsen.

6 METOD

Granskningen har utförts genom inhämtning av och granskning av relevanta dokument och intervjuer med berörda tjänstemän. Stickprov av verifikationer med tillhörande underlag har granskats.

Följande personer har intervjuats:

- Ordförande regionstyrelsen
- Ordförande FoU-rådet
- Ledamot FoU-rådet
- Regionstabschef
- FoU-direktör
- Manager ProjektCenter/FoUU-avdelningen
- Controller FoUU-avdelningen

Substansgranskning har utförts för att i erforderlig omfattning verifiera gjorda utsagor samt att system och rutiner fungerar på avsett sätt.

7 RESULTAT AV GRANSKNINGEN

7.1 ORGANISATION

Revisionsfråga: Finns en tydlig organisation för redovisning och hantering av projekt där ansvar och roller är tydliga?

Ansvar och uppdrag

Regionstyrelsen ansvarar enligt reglementet för forskning och utveckling.¹ Av regionens policy för forskning utveckling och innovation² framgår bl.a. att Region Jämtland Härjedalen ska verka för att stimulera till en miljö där forsknings-, utvecklings- och innovationsprojekt kan drivas i samverkan med universitet, regioner, kommuner, näringsliv och andra aktörer samt vara ett stöd till forskare och innovatörer i deras arbete med implementering av forskningsresultat och innovationer. Vidare ska regionen inom hälso- och sjukvården omvandla forskningsbaserad kunskap till nya behandlingsformer, utveckling av sjukvården samt framtida läkemedel genom en patientnära forskning med hög kvalitet och relevans inom öppen – och slutenvård.

Uppdraget om att arbeta aktivt med att ansöka EU-medel startade 2013. Sedan dess har verksamheten utvecklats. Uppdraget beskrivs från FoUU-avdelningen vara ”Externt finansierad verksamhet som driver utveckling” där utgångspunkten är regionens utmaningar med demografi och en åldrande befolkning. Det finns ingen dokumenterad beskrivning med t.ex. fastställda kriterier för vilken typ av forsknings-, innovations- och utvecklingsprojekt FoUU ska arbeta med. Inom FoUU-avdelningen är projektarbetet organiserat i ”ProjektCenter”.

För att politiskt inneha fördjupad kunskap om verksamheten inom forskning-, utveckling- och innovation i Region Jämtland Härjedalen ska det finnas ett FoU-råd. FoU-rådet består av tre ledamöter utsedda inom regionstyrelsen och har FOU-direktören som ordinarie tjänstmannastöd. Rådets uppgifter är bl.a. att bevaka strategiska och övergripande frågor av vikt samt bevaka pågående forsknings- och innovationsprojekt inom FOU-området.³

FoU-rådet har möten 4 gånger per år. Av rådets tre ledamöter är två nya för mandatperioden. En av ledamöterna har deltagit mer sporadiskt vid mötena vilket, enligt ordförande, uppges begränsa dynamiken i gruppen något. De intervjuade ledamöterna uppges att rådets roll skulle kunna vara tydligare. Det framhålls även att den politiska insynen i verksamheten är något som kan utvecklas, både från regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden. Ledamöterna betonar dock att det samtidigt är viktigt att forskningen inte blir en politisk fråga.

Beslutsprocessen för forsknings-, innovations- och utvecklingsprojekt

Initiativ till forsknings-, innovations- och utvecklingsprojekt tas av FoU-direktören och Manager ProjektCenter inom FoUU-avdelningen i samråd med interna och externa aktörer⁴. Efter dialog med aktörerna förs ett resonemang inom teamet där det utreds om det finns kapacitet för genomförande och om medverkan kan ge ett värde i form av förbättrade arbetssätt, resursfördelning, patientsäkerhet och deltagande för organisationen. Insatserna ska stå sig väl i relation till de värden som projekten förväntas ge. Om det bedöms så förankras idén hos verksamheten. När förutsättningarna är tillfreds hos parterna

¹ Reglemente för regionstyrelsen i Region Jämtland Härjedalen 2019-2022 Dnr: RS/2343/2016

² Beslutade av fullmäktige 2018 Dnr: RS/1532/2017

³ Reviderat reglemente för regionstyrelsens FOU-råd Dnr: RS/225/2019

⁴ Ex. EU-kommissionen, Vinnova, Tillväxtverket, universitet och privata företag

tecknas en överenskommelse. Enligt de intervjuade är det regiondirektören, i egenskap av firmatecknare, som ska underteckna överenskommelserna/projektansökningarna.

Det fattas således inga formella beslut som protokollförs om att ett projekt ska genomföras. Enligt FoU-direktören informeras regionstabsledning och regiondirektörens ledningsgrupp om när förfrågningar om att delta i EU-projekt inkommer, han är osäker på om informationen protokollförts vid dessa möten. Rapportering sker även till FOU-rådet. Rådet har bara möten fyra gånger per år vilket innebär att det inte hinner rapporteras innan ansökan lämnats in.

Beslut om att medverka i forsknings-, innovations- och utvecklingsprojekt har inte delegerats. I propositionen till kommunallagen⁵ uttrycks att kännetecknande för att ett beslut anses vara kommunalrättsligt och ska delegeras är bl.a. att det föreligger alternativa lösningar och att beslutsfattaren måste göra vissa överväganden eller bedömningar till skillnad från rena verkställighetsåtgärder där detta utrymme inte finns. Om anställda ska fatta beslut i sådana ärenden måste det finnas en delegation. Rena förberedande eller verkställande åtgärder anses inte vara beslut och ankommer på de anställda utan särskild delegering, men det får vid rena verkställighetsåtgärder inte finnas utrymme för självständiga bedömningar

Bedömning

- Vi bedömer att det råder oklarheter kring roller och ansvar avseende beslut om medverkan i forsknings-, innovations- och utvecklingsprojekt. I dagsläget fattas inga formella beslut inför medverkan i ett projekt och vi anser att rutiner och rollfördelningen kring detta bör ses över. Vi anser att beslut om medverkan i projekt ska betraktas som ett nämndbeslut med möjlighet att delegera.

Vi rekommenderar regionstyrelsen att säkerställa att beslutsprocessen avseende medverkan i forsknings-, innovations- och utvecklingsprojekt tydliggörs och att beslutsmandat regleras i regionstyrelsens delegationsbestämmelser.

7.2 STYRNING AV PROJEKT

Revisionsfråga: Finns ändamålsenliga styrdokument för projektredovisning och följs dessa?

Styrdokument för projektverksamhet och projektredovisning

Den definition vi funnit inom regionen av vad som kännetecknar ett projekt framgår av regionens projektmodell *Projektil*⁶ och *Meddelande Projekt*⁷. Av dokumenten framgår att ett projekt bl.a. kännetecknas av att det är ett tidsbegränsat komplement till det löpande arbetet med avgränsade resurser och leder fram till ett bestämt mål.

Utöver ovan nämnda dokument finns ett antal administrativa rutiner för projektredovisning publicerade under fliken *Ekonomi* på insidan. Dokumentet *Ekonomiadministration av utvecklingsprojekt inom regional utveckling*, tillämpas av FoUU-avdelningen men är egentligen upprättat för regionala utvecklingsförvaltningen. Det är oklart hur aktuellt dokumentet är för avdelningen då det är daterat 2016 och inte har fastställts av ekonomidirektören.

Det finns inga egna dokumenterade rutiner eller en processbeskrivning för hur projekt initieras, bedrivs och avslutas inom avdelningen eller regionstaben. Enligt kontrollern har

⁵ Prop. 2016/17:171

⁶ Projektil Projektmodell. Dokumentet saknar nr, men finns i Centuri.

⁷ Meddelande Projekt, upprättat av Ekonomi- och löneservice Solbritt Wennerberg Centuri nr: 13512-3

projektledare försökt använda projektil, men anser att det inte fungerar eftersom modellen inte är anpassad för projekt med extern finansiering. Projektil är inte heller anpassad för projekt med flera parter och följer inte villkor och krav från olika förvaltande myndigheter. Vidare uppges att varje projekt är unikt och att myndigheter har olika regler och redovisningskrav vilket innebär att handhavande för varje projekt kan se olika ut. Vidare uppges rutinerna vara starkt reglerade i de skriftliga avtal som tecknas för varje projekt.

Parallellt med granskningens genomförande har ett arbete pågått med att ta fram en dokumenterad rutin för handläggning av externt finansierade forsknings-, innovations- och utvecklingsprojekt inom ProjektCenter.

Controller sköter redovisning och rapportering av projekten vilket kräver både projekt- och ekonomikompetens samt kunskaper i ekonomisystemet Raindance. Enligt kontrollern finns inte någon ersättare som har kunskaper om bägge delar vilket innebär att det kan vara svårt att ersätta kontrollern vid t.ex. semester eller sjukdom. Enligt uppgift kommer en administratör att anställas i början av 2021 vilket kan avlasta kontrollerns arbetsuppgifter och minska sårbarheten.

Vi har noterat att det utifrån en genomlysning av regionens IT-funktion beslutats att det ska etableras ett projektkontor med syfte att skapa en organisation samt riktlinjer för styrning och planering av projekt⁸. Om FoU-avdelningens projektverksamhet avser att ingå i ett framtida projektkontor framgår inte.

Bedömning

- Vi bedömer att det inte är tillfredställande att det saknats dokumenterade rutiner för projektverksamheten. Dokumenterade rutiner minskar sårbarheten och ger förutsättningar till kontroll, tydlighet och effektivitet.
- Vi bedömer att det finns en risk för sårbarhet när det gäller redovisning och rapportering då det saknas dokumenterade rutiner för detta och att ansvaret ligger på en enda medarbetare. Ett sätt att minska sårbarheten, stärka organisationen och att vid behov nyttja befintliga kompetenser kan vara att se över om det finns möjlighet att tillämpa samma rutiner för samtliga av regionens externt finansierade projekt.

Vi rekommenderar regionstyrelsen att säkerställa att det finns fastställda administrativa rutiner för externt finansierade projekt som kan tillämpas av samtliga berörda verksamheter.

7.3 UNDERLAG VID BESLUT AV PROJEKT

Revisionsfråga: Finns tydliga underlag vid beslut om projekt där syfte, mål, tidplan och finansiering framgår?

Dokumentation av projekt

Vid en kontroll av dokumentationen av de fyra pågående projekten⁹ har vi noterat att det finns undertecknade överenskommelser som är diarieförda. Som tidigare nämnts beskrivs

⁸ Regiondirektörens beslut 2020-09-01 (RS/595/2020)

⁹ Kortfattad beskrivning av de fyra projekten:

C3-Cloud – Projekt med mål att Ta fram en utvecklingsplattform som gör det möjligt att skapa och genomföra samarbete personliga vårdplaner för multisjuka med hjälp av en integration med befintliga informationssystem.

ADLIFE – Projekt med syfte att förbättra vården för patienter med avancerade kroniska sjukdomar.

HSMonitor – Innovationsupphandlingsprojekt med syfte att utveckla informations- och kommunikationsteknik för övervakningslösningar för att förbättra hälsostatus för äldre med lågt blodtryck.

Regionalt resurscenter – Projekt med mål att etablera ett resurscenter för att koordinera och utveckla samverkan och öka antalet ansökningar och deltagande.

rutinen vara att det är regiondirektören, i egenskap av regionens firmatecknare, som ska skriva under överenskommelserna. En av de fyra granskade projektens överenskommelser har dock undertecknats av ProjektCenters Manager.

Det har tidigare förekommit att projekthandlingar inte diarieförts, men enligt avdelningens controller har rutinen för diarieföring setts över. Eftersom ansökningar ofta innehåller information från företag som medverkar i projektet och att information kan anses vara företagshemligheter sekretessmarkeras dessa dokument i diariet. Vi har dock noterat att det för projektet VälTel, som avslutades 2019, inte har diarieförts någon slutrapport.

I projektens överenskommelser beskrivs mål, syfte, tidplan och övergripande finansiering. Vi har även tagit del av respektive projekts interna budget. Regionens finansieringsdel/kostnader är uppdelade i personalkostnader, direkta kostnader (t.ex. resor, konsulter) och indirekta kostnader (OH-kostnader).

Som tidigare nämnts fattas inga formella beslut om medverkan i projekt. Överenskommelserna där projektens mål, syfte, tidplan och övergripande finansiering framgår, finns dock diarieförda.

Enligt avdelningens teamledare kommer det Officebaserade projektprogrammet Microsoft projekt att börja användas, vilket förväntas ge en bättre överblick av pågående projekt då beslut, tidplan m.m. kommer att dokumenteras på samma plats.

Bedömning

- Vi bedömer att det finns diarieförda dokument för de fyra projekten som ingått i granskningen där syfte, mål, tidplan och finansiering på en övergripande nivå framgår. Det har dock framkommit att slutrapporten för ett tidigare avslutat projekt inte har diarieförts vilket är en brist.

Vi rekommenderar regionstyrelsen att se över rutiner för att säkerställa att regler för diarieföring följs.

7.4 RUTINER FÖR UPPFÖLJNING

Revisionsfråga: Finns rutiner för uppföljning, avslut och återrapportering av projekt?

Uppföljning av projekt

Projekten avrapporteras med olika intervaller till respektive myndighet t.ex. Tillväxtverket och Horizon/EU-kommissionen. Varje myndighet har sin egen mall och sitt eget sätt för hur det ska rapporteras. Hur avrapportering och redovisning ska ske går igenom vid de uppstartsmöten som hålls vid uppstart av projekt och styrs av respektive överenskommelse.

Någon rutin för hur avslutade projekt ska följas upp och utvärderas finns inte i dagsläget. Utvärdering och insamling och dokumentation av interna erfarenheter vid avslut av projekt uppges av intervjuade vara ett utvecklingsområde. Enligt ProjektCenters Manager kommer rutiner för detta tas fram och dokumenteras.

En kortfattad beskrivning om pågående och planerade projekt beskrivs i FoUU-avdelningens tertial- och delårsrapport som en del av återredovisningen av avdelningens aktiviteter. Enligt FoU-direktören har dock införandet av Stratsys inneburit att utrymmet för denna typ av information begränsats då det i verktyget endast finns några rader att fylla i.

I avdelningens årsredovisning 2019 redovisas att Interregprojektet VålTel¹⁰ slutförts. Slutrapporten finns, som tidigare nämnts, inte diarieförd utan är publicerad på en av regionens hemsidor. En delrapportering av VålTel redovisades för regiondirektörens ledningsgrupp i mars 2019. Regiondirektörens ledningsgrupp beslutade då att FoUU får i uppdrag att söka externa medel för att regionen fortsatt ska kunna vara en del i projektet samt att återrapport ska ske senast juni månad¹¹. Enligt projektledaren efterfrågades ingen återrapportering, men en kort version av slutrapporten skickades per mejl till ledamöter i fullmäktige och hälso- och sjukvårdsnämnden samt utvalda tjänstemän. Projektet VålTel 2.0 startade 2020 med Östersunds kommun som projektägare.

Projektet C3-Cloud avslutades hösten 2020. Slutrapporten var vid tidpunkten för granskningens genomförande inte klar. Rådet informerades vid mötet i september att det avslutade projektet kommer att implementeras inom primärvården och rådet beslutade att de önskar fortsatt information om implementeringen. Enligt FoU-direktören rapporteras projekten löpande till FoU-rådet. Utifrån vad som framgår av årets fyra protokoll har rådet informerats om projekt inför uppstart och efter avslut. Det går dock inte att utläsa att information om pågående projekt lämnats vid varje möte. Rådet har vid ett möte lyft att det behövs en tydligare rutin för hur arbete med projekt kommuniceras i organisationen.

En samlad uppföljning av "Vård på distans och mobila lösningar" har genomförts och godkänts av hälso- och sjukvårdsnämnden i september 2019. I rapporten ingick en beskrivning av tre av FoUU-avdelningens forsknings-, innovations- och utvecklingsprojekt¹².

Samma rapport fanns som ett av flera underlag som låg till grund för den redovisning och nulägesrapport om "God och nära vård" som regionstyrelsen i november beslutade om att skicka till SKL och Socialstyrelsen¹³.

Under föregående mandatperiod hölls löpande informella möten mellan FOU-direktören och regionstyrelsens ordförande som då även var FoU-rådets ordförande. Enligt FoU-direktören fanns då en ambition om att strukturera upp FoUU:s rapportering genom att regionstyrelsens presidium löpande skulle träffa FoUU:s tjänstemän för att hålla sig informerade om pågående projekt. Efter valet rann detta ut i sanden. FoUU-avdelningens tjänstemän uppger att de tagit initiativ till möten för att få presentera och diskutera projekten i olika ledningsgrupper, men att det hittills inte lett till något.

Det finns ingen punkt om forskning och utveckling i regionstyrelsens sammanträdesplanering för 2020. Utifrån en översiktlig protokollgranskning var senaste tillfället som FoU-direktören redovisade en uppföljningsrapport för regionstyrelsen 2017-10-04. Inför 2021 har regionstyrelsen i sin sammanträdesplan planerat att följa upp FoU i slutet av året.

Enligt kallelsen till regionstyrelsens möte 2020-12-08 kommer redovisning av regionens EU-projekt ingå i regiondirektörens rapport.

Bedömning

- Vi bedömer att det är en brist att det saknas rutiner för hur avslutning, uppföljning och utvärdering av genomförda projekt ska ske. Det bör även inom avdelningen ske en insamling och utvärdering av erfarenheter som kan användas för att utveckla verksamheten och sprida goda erfarenheter.
- Vi bedömer att regionstyrelsens interna kontroll av FoUU-projekten bör stärkas och att resultaten av genomförda projekt bör rapporteras till ansvarig nämnd.

¹⁰ VålTel var ett projekt som bedrevs tillsammans med Helse Nord-Trøndelag, Interreg Sverige-Norge och EU 2016-2019 med syfte att hitta utvecklingsområden inom hälso- och sjukvården för områden med demografiska utmaningar.

¹¹ Regionledningens protokoll 2019-03-20 §26

¹² Hälso- och sjukvårdsnämndens protokoll 2019-09-19 §80. HSN/563/2019

¹³ Regionstyrelsen 2019-11-06 §177

Vi rekommenderar regionstyrelsen att säkerställa att det fastställs rutiner för uppföljning och utvärdering av genomförda projekt.

Vi rekommenderar att regionstyrelsen överväger att i större utsträckning inhämta information om pågående och avslutade projekt för att stärka den interna kontrollen.

7.5 REDOVISNING AV PROJEKT

Revisionsfråga: Är redovisningen av projekt ändamålsenlig, dvs. är intäkter och kostnader korrekt redovisade och följer redovisningen en struktur som möjliggör uppföljning och analys?

Revisionsfråga: Efterlevs lagens krav avseende att verifikationer innehåller den information som krävs för att verifiera den ekonomiska händelsen?

Lagar och rekommendationer för kommunal redovisning

Bokföringsskyldigheten omfattar att löpande bokföra alla ekonomiska händelser utifrån de underlag som finns och se till att det finns verifikationer för alla bokföringsposter.

En verifikation ska innehålla uppgifter om:

- När den har sammanställts
- När den ekonomiska händelsen har inträffat
- Vad den ekonomiska händelsen avser
- Vilket belopp den ekonomiska händelsen gäller
- Vilken motpart den berör
- I förekommande fall – handlingar eller andra uppgifter som legat till grund för den ekonomiska händelsen samt var de finns tillgängliga¹⁴

Rådet för kommunal redovisning (RKR) förtydligar i rekommendationen RKR R1 Bokföring och arkivering att ”uppgiften om en motpart ska omfatta information som gör det möjligt att identifiera motparten.”

Granskning av stickprov

Projektens bokförda kostnader består i huvudsak av personalkostnader och kostnader med direkt koppling till projektet som t.ex. resor, utbildning och konsulter. Indirekta kostnader, OH-kostnader, uppgår till 15-25% av de upparbetade kostnaderna. Andelen framgår av respektive projekts budget.

Grunddokumentet för att kunna bokföra korrekta personalkostnader i projektet är ett aktuellt anställningsbevis där aktuell månadslön finns angivet. Anställningsbeviset behövs som underlag för verifikat till finansierarna. För att belasta projektet med korrekt personalkostnad skriver samtliga deltagare i projektet en tidrapport där antal timmar per dag registreras. Tidrapporten ska skrivas under av medarbetare och chef och skickas i original till kontrollern.¹⁵

För att verifiera om redovisningen av projekt är korrekt har vi granskat 40 verifikationer med tillhörande underlag från de fyra projekten som pågått under 2020. Urvalet motsvarar ungefär en fjärdedel av det totala antalet verifikationer mellan 1 januari och 31 oktober.

I granskningen av stickprov har det kontrollerats om intäkter och kostnader redovisats på rätt konto. Med rätt kostnadskonto menas att kostnaden redovisas på det konto som bäst

¹⁴ Lag om kommunal bokföring och redovisning 3 kap.

¹⁵ Ekonomiadministration i projekt, dokument publicerat på insidan

beskriver typ av kostnad. I kontrollen har en avstämning gjorts mot Region-Bas 20r, som är baskontoplanen för regioner.

För att verifiera vad som legat till grund för den ekonomiska händelsen har vi i de fall underlagen inte skannats in begärt att få ta del av underliggande handlingar som t.ex. tidrapporter, lönespecifikationer och kontoutdrag för att kunna verifiera den ekonomiska händelsen och motparten. När det gäller fakturor och kvitton har vi kontrollerat kontering, attest och att det vid t.ex. sammankomster framgår vilka som närvarat och vad syftet varit.

Som tidigare nämnts består den största delen av projektens kostnader av upparbetad tid. Ett tidskrävande moment i redovisningen uppges vara redovisningen av personalkostnader. Eftersom den inte finns någon integrering mellan personalsystemet, ekonomisystemet och systemet för inrapportering av projekt måste underlag månadsvis begäras ut från personalavdelningen för att utifrån manuellt skrivna tidrapporter räkna fram kostnaden.

Vi har i granskningen av verifikationerna inte funnit några avvikelser.

Bedömning

- Vi bedömer utifrån granskade verifikationer att intäkter och kostnader är korrekt redovisade och att det finns en systematik i redovisningen. Då granskningen endast omfattar ett urval kan vi inte uttala oss om redovisningen av projekt totalt sett är rättvisande.
- Vi bedömer att verifikationerna och bifogade underlag innehåller det som krävs enligt lagen.

7.6 SAMLAD BEDÖMNING OCH REKOMMENDATIONER

Granskningens syfte har varit att svara på om regionstyrelsen har säkerställt att det finns ändamålsenliga regler och rutiner för hantering av projektmedel och att dessa följs.

Vår sammanfattande bedömning är att regionstyrelsen inte fullt ut har säkerställt att det finns ändamålsenliga regler och rutiner för projektverksamheten inom FoUU. Det har bl.a. saknats dokumenterade rutiner för arbetet vilket innebär att verksamheten i hög grad är beroende av nyckelpersoner och därmed är sårbar. Det har också framkommit att det råder oklarheter avseende beslutsfattande om att medverka i projekt, ett beslut vi bedömer ska betraktas som ett delegationsbeslut. Vi bedömer utifrån vår granskning av verifikationer att den ekonomiska redovisningen av projekten är rättvisande.

Vi rekommenderar regionstyrelsen att:

- säkerställa att beslutsprocessen avseende medverkan i forsknings-, innovations- och utvecklingsprojekt tydliggörs och att beslutsmandat regleras i regionstyrelsens delegationsbestämmelser.
- säkerställa att det finns fastställda administrativa rutiner för externt finansierade projekt som kan tillämpas av samtliga berörda verksamheter.
- se över rutiner för att säkerställa att regler för diarieföring följs.
- säkerställa att det fastställs rutiner för uppföljning och utvärdering av genomförda projekt.
- överväga att i högre utsträckning inhämta information om pågående och avslutade projekt för att stärka den interna kontrollen.

7.6.1 Svar på revisionsfrågorna

Tabell 1: Svar på revisionsfrågorna

Revisionsfråga	Svar	Kommentar
Finns ändamålsenliga styrdokument för projektredovisning och följs dessa?	Delvis	Dokumenterade rutiner har i stor utsträckning saknas. En rutin för handläggning har tagits fram men täcker inte hela processen.
Finns en tydlig organisation för redovisning och hantering av projekt där ansvar och roller är tydliga?	Nej	Det behöver klargöras hur beslutsprocessen ska se ut. Beslutsfattandet har inte delegerats.
Finns tydliga underlag vid beslut om projekt där syfte, mål, tidplan och finansiering framgår?	Delvis	Tydliga underlag finns för de fyra projekten som ingått i granskningen och dessa är diarieförda. Avseende beslut se kommentar ovan.
Finns rutiner för uppföljning, avslut och återrapportering av projekt?	Nej	Rutiner för detta bör tas fram och dokumenteras.
Är redovisningen av projekt ändamålsenlig, dvs. är intäkter och kostnader korrekt redovisade och följer redovisningen en struktur som möjliggör uppföljning och analys?	Ja	40 verifikationer med tillhörande underlag har granskats och vi har inte funnit några avvikelser.
Efterlevs lagens krav avseende att verifikationer innehåller den information som krävs för att verifiera den ekonomiska händelsen?	Ja	Se kommentar ovan.

8 KVALITETSSÄKRING

Berörda uppgiftslämnare och verksamhetsansvariga har givits möjlighet att faktagranskat lämnade uppgifter som finns med i revisionsrapporten. Respons har inkommit från samtliga intervjuade utom en.

Projektledare svarar för kvalitetssäkring gentemot uppgiftslämnare och av de insamlade uppgifter som används i analysen. Projektledaren har det primära ansvaret för att den analys och de bedömningar och förslag som förs fram är tillräckligt underbyggda.

Ansvarig för kvalitetssäkring har det övergripande ansvaret för att kontrollera om granskningen har en tillräcklig yrkesmässig och metodisk kvalitet samt att det finns en överensstämmelse mellan revisionsfrågorna/kontrollmålen, metoder, fakta, slutsatser/bedömningar och framförda förslag.

9 UNDERTECKNANDE

Projektledare:

Kvalitetssäkring

Therese Norrbelius
Certifierad kommunal revisorLeif Gabrielsson
Revisionsdirektör

Signature: Leif gabrielsson
Leif gabrielsson (Dec 23, 2020 09:20 GMT+1)

Email: leif.gabrielsson@regionjh.se

Signature: Therese Norrbelius
Therese Norrbelius (Dec 22, 2020 12:46 GMT+1)

Email: therese.norrbelius@regionjh.se

Revrappport projektredovisning FoUU v2 CH

Final Audit Report

2020-12-23

Created:	2020-12-22
By:	Carina Hemmingsson (carina.i.hemmingsson@regionjh.se)
Status:	Signed
Transaction ID:	CBJCHBCAABAAaFz_yQfrsoXxkPlpCIUD3EleHB3B1J51

"Revrappport projektredovisning FoUU v2 CH" History

- Document created by Carina Hemmingsson (carina.i.hemmingsson@regionjh.se)
2020-12-22 - 11:35:01 AM GMT- IP address: 193.235.118.25
- Document emailed to Leif gabrielsson (leif.gabrielsson@regionjh.se) for signature
2020-12-22 - 11:35:31 AM GMT
- Document emailed to Therese Norrbelius (therese.norrbelius@regionjh.se) for signature
2020-12-22 - 11:35:31 AM GMT
- Email viewed by Therese Norrbelius (therese.norrbelius@regionjh.se)
2020-12-22 - 11:36:24 AM GMT- IP address: 104.47.4.254
- Document e-signed by Therese Norrbelius (therese.norrbelius@regionjh.se)
Signature Date: 2020-12-22 - 11:46:27 AM GMT - Time Source: server- IP address: 193.235.118.25
- Email viewed by Leif gabrielsson (leif.gabrielsson@regionjh.se)
2020-12-23 - 8:19:55 AM GMT- IP address: 104.47.4.254
- Document e-signed by Leif gabrielsson (leif.gabrielsson@regionjh.se)
Signature Date: 2020-12-23 - 8:20:54 AM GMT - Time Source: server- IP address: 81.225.161.220
- Agreement completed.
2020-12-23 - 8:20:54 AM GMT

§52

Svar på revisorernas granskning om FOUU-projekt (RS/33/2021)

Sammanfattning

Region Jämtland Härjedalens revisorer har genomfört en granskning av projektverksamheten som bedrivs inom avdelningen för Forskning, utbildning och utveckling (FoUU). Den samlade bedömning är att regionstyrelsen inte har säkerställt att det finns ändamålsenliga regler och rutiner för projektverksamheten inom FoUU. Revisorerna anser bland annat att det saknats dokumenterade rutiner för arbetet vilket innebär att verksamheten i hög grad är beroende av nyckelpersoner och därmed är sårbar. De anser också att det råder oklarheter avseende beslutsfattande om att medverka i projekt. Den ekonomiska redovisningen anses i ett urval av verifikationer vara rättvisande.

Revisorerna vill senast den 27 mars 2021 ha en redovisning av vilka åtgärder som regionstyrelsen vidtagit eller avser vidta med anledning av granskningsresultatet.

Regionstyrelsen har tagit del av revisionsrapporten och välkomnar de initiativ och förtydliganden som rapporten föreslår. Ett svar har tagits fram med kommentarer samt förslag på åtgärder för de områden som revisorerna tar upp. I svaret finns bland annat förslag om att se över delegationsbestämmelser för att tydliggöra beslutsordningen kring projekt samt att se över hur information om projekt kan föras ut till de politiska organen på ett bättre sätt. Vidare finns i svaret också en beskrivning om ProjektCenters arbete kring bland annat förundersökning av projekt samt befintliga rutiner och stödsystem vad gäller uppföljning och utvärdering.

Förslag till beslut

1. Svar på granskning om FOUU-projekt fastställs och överlämnas till revisorerna.
2. Regiondirektören får i uppdrag att se över regionstyrelsens delegationsbestämmelser utifrån förslaget om att införa delegationspunkter om projekt.
3. Paragrafen förklaras omedelbart justerad

Beslut

1. Svar på granskning om FOUU-projekt fastställs och överlämnas till revisorerna.
2. Regiondirektören får i uppdrag att se över regionstyrelsens delegationsbestämmelser utifrån förslaget om att införa delegationspunkter om projekt.
3. Paragrafen förklaras omedelbart justerad

Regionstyrelsen

2021-03-24

Expedieras till

Revisorerna i Region Jämtland Härjedalen och Tf. FOU-direktör

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse om svar på revisorernas granskning av FoUU projekt
- Svar på revisorernas granskning av FOUU projekt
- Granskning av FoUU-projekt
- Bifogad fil: "Revisionsrapport granskning av projektredovisning FoUU.pdf"

Paragrafen är justerad

FOU-avdelningen
Göran Larsson
Tfn:
E-post: pelle.hakansson@regionijh.se

2021-03-24

RS/33/2021

Svar på revisorernas granskning av FOUU projekt

Region Jämtland Härjedalens revisorer har genomfört en granskning av projektverksamheten som bedrivs inom avdelningen för Forskning, utbildning och utveckling (FoUU) i Regionstaben. Den samlade bedömning är att regionstyrelsen inte har säkerställt att det finns ändamålsenliga regler och rutiner för projektverksamheten inom FoUU. Revisorerna anser bland annat att det saknats dokumenterade rutiner för arbetet vilket innebär att verksamheten i hög grad är beroende av nyckelpersoner och därmed är sårbar. De anser också att det råder oklarheter avseende beslutsfattande om att medverka i projekt. Den ekonomiska redovisningen anses i ett urval av verifikationer vara rättvisande.

Revisorerna vill senast den 27 mars 2021 ha en redovisning av vilka åtgärder som regionstyrelsen vidtagit eller avser vidta med anledning av granskningsresultatet.

Regionstyrelsen har tagit del av revisionsrapporten och välkomnar de initiativ och förtydliganden som rapporten föreslår. Nedan finns svar på de områden som revisorerna specifikt tar upp och som de vill att regionstyrelsen vidtar åtgärder kring.

Säkerställa att beslutsprocessen avseende medverkan i forsknings-, innovations- och utvecklingsprojekt tydliggörs och att beslutsmandat regleras i regionstyrelsens delegationsbestämmelser.

Svar: Regionstyrelsen delar uppfattningen om att det finns behov av en tydlighet i beslutsprocessen kring forsknings-, innovations och utvecklingsprojekt. Svarstiden på förfrågningar om deltagande i projekt kan ibland vara kort vilket också föranleder en tydligare ordning.

I enlighet med revisionernas rekommendationer föreslås att regionstyrelsens delegationsbestämmelser ses över och inkluderar punkter om projekt. Regionstyrelsen anser att det är rimligt att regiondirektören får besluta om att ingå i externt finansierade forsknings-, innovation- och utvecklingsprojekt samt om projekt och ansökan om medfinansiering till projekt. Regiondirektören har redan en liknande delegation för projekt inom regionala utvecklingsnämndens verksamhet. Delegationen bör gälla inom ramen för projekt som inryms inom fastställd verksamhetsplan samt fattas med stöd av den förundersökning som ProjektCenter utför i samband med eventuellt projektdeltagande. Det bör även sättas en

beloppsgräns för när beslut ska tas på överliggande nivå. Vissa projekt är omfattande och sträcker sig över en längre tid.

FoU-Direktör, ProjektCenters Manager och Controller ansvarar för förundersökningen, dvs granskning av tilltänkta ansökningar utifrån Europeiska kommissionens direktiv och Region Jämtland Härjedalens hälso- och sjukvårdsstrategi. Efter en bedömning av projektet görs en första gallring. De projekt som inte följer regionens övergripande strategier och mål eller inte bedöms hålla god kvalitet sorteras ut i detta moment och går därmed inte vidare för beslut om deltagande av regionstyrelsen. De projekt som uppfyller de kvalitetskrav som förundersökningen ställt rekommenderas däremot åtagande i projektet. I detta ingår även en förankring av projektet i berörda verksamheter.

I förundersökningens beslutsmaterial ingår en sammanställning av projektet och dess syfte, budget, tidsplan samt vilka enheter och personella resurser som förväntas engageras inom projektet. Även ett "letter of intent" från förvaltningschefer eller motsvarande funktioner ingår.

Säkerställa att det finns fastställda administrativa rutiner för externt finansierade projekt som kan tillämpas av samtliga berörda verksamheter.

Svar: Externt finansierade forsknings-, innovation- och utvecklingsprojekt har särskilda rutiner utifrån finansiärens egna stadgar. Region Jämtland Härjedalen måste följa dessa stadgar, vilka som regel inte följer regionens interna rutiner för projektadministration. Det är därför svårt att fastställa en universal administrativ rutin som generellt kan tillämpas vid deltagande i externt finansierade forsknings-, innovation- och utvecklingsprojekt. För att underlätta och ge ökad insyn i den administrativa redovisningen av de olika projekten, både internt inom regionen och externt, gentemot de externa finansiärerna har ProjektCenter införskaffat en för ändamålet lämplig mjukvara (Microsoft project manager). Denna mjukvara är för närvarande under implementation och kommer inom kort användas för samtliga projekt inom ProjektCenter. Systemet kommer att vara fullt implementerat hösten 2021. Andra enheter, bland annat inom regional utveckling följer med intresse implementeringen av Microsoft project manager för att utvärdera om mjukvaran kan användas i deras externt finansierade verksamheter.

Se över rutiner för att säkerställa att regler för diarieföring följs.

Svar: Regionstyrelsen delar revisorernas uppfattning att rutiner för diarieföring bör följas och brister åtgärdas. Rutiner är därför nu införda och tillämpas. Projektledare och/eller projektassistent ser till att handlingar diarieförs löpande och att Region Jämtland Härjedalens fastställda rutiner för diarieföring och dokumentation i samband med projekt följs.

Säkerställa att det fastställs rutiner för uppföljning och utvärdering av genomförda projekt.

Svar: Uppföljning och utvärdering av genomförda projekt sker på två sätt.

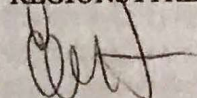
1. Inom projektens direktiv finns krav på uppföljning och utvärdering som del av projektens obligatoriska slutrapporter. Denna process utförs av ProjektCenter i samarbete med övriga projektpartners.
2. Ett system för uppföljning och utvärdering med fokus på Region Jämtland Härjedalens interna organisation är under utveckling. En generell mall som bryts ned för att anpassas till de olika projekten kommer att användas. Systemet kommer att kopplas in i det administrativa IT-stödet Stratys. Implementering kommer att ske under våren 2021.

Överväga att i högre utsträckning inhämta information om pågående och avslutade projekt för att stärka den interna kontrollen.

Svar: Regionstyrelsens ser positivt på att styrelsens ledamöter i högre grad engagerar sig i externt finansierad forsknings-, innovation- och utvecklingsprojekt. ProjektCenter bidrar idag med externt riskkapital för utveckling av framförallt hälso- och sjukvård men projekten har även ett starkt regionalt utvecklingsperspektiv. ProjektCenter deltar idag i flera projekt inom ramprogrammet Horizon 2020, vilket är den högsta nivån av forsknings- och innovationsprojekt inom EU. Dessa projekt har en inbyggd potential att leda och genomföra större förändringar inom hälso- och sjukvården, dvs. det som politiken efterfrågar.

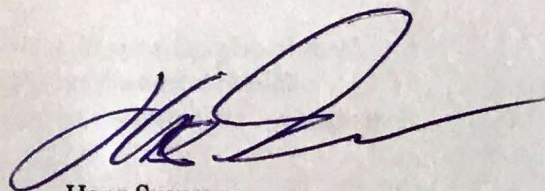
För att ytterligare involvera förtroendevalda i pågående projekt pågår ett arbete med att se över hur information om projekt kan föras ut till de politiska organen på ett bättre sätt. Det behöver också tydliggöras hur arbetet med projekt ska komma in i gällande rutiner för verksamhetsplanering. Det här arbetet följs av regionstyrelsens FOU-råd som initierat denna förbättring på sitt möte i september 2020.

REGIONSTYRELSEN

Eva Hellstrand (C)

Regionstyrelsens ordförande

Hans Svensson

Regiondirektör